

Komentář k testům z 8. a 9.3.2010 (JAP111a a JAP111b):

Zásadním problémem v pondělním testu byl pro velkou část z vás překlad stavových sloves v *~te* tvaru z japonštiny. Při výkladu jsem několikrát zdůrazňoval, že slovesa jako *okiru*, *kekkon suru*, *suwaru*, ale také *iku* či *kuru* v *~te* tvaru vyjadřují stav po nějaké změně. Srovnajte:

- 起きます。 Vstanu, vzbudím se, vstávám atd.
- 起きています。 Jsem vzhůru (vstal jsem/probudil jsem se).

Stejným způsobem:

- 行きます。 Jedu, pojedu atd.
- 行っています。 „Jsem odjetý (do)“, jsem (v), odjel jsem (do) atd.

Vícero z vás překládalo jméno 田中さん jenom jako „Tanaka“. Očekávám, že budete všichni schopni určit, že Tanaka je příjmení. Jestliže tedy mluvíme formálně (což činíme, s ohledem na užívání zdvořilých tvarů *desu*, *~masu*), bylo by záhodno doplnit nějaké „pan, pani“ (případně „slečna“ apod.). V opačném případě vzniká nejen stylisticky nevhodný překlad, ale také nesoulad mezi *Tanaka-san* přeloženým jako „Tanaka“, a *Nobáku-san* přeloženým jako „pan Novák“.

Ve větě ノバークさんがどこに住んでいますか。 nás partikule *ga* navádí k tomu, že se bavíme o třetí osobě (o někom, kdo doposud nebyl tematizován). Partikule *wa* na tomtéž místě by spíš vedla k interpretaci osobou druhou.

Je-li v japonštině výraz 一時間, neměli bychom jej automaticky (slepě) překládat jako „jedna hodina“. Je zapotřebí zvážit, zda není v závislosti na kontextu stylisticky vhodnější výraz „hodina“ (což byl zrovna případ pondělního testu). Japonština rozdíl mezi „hodina“ a „jedna hodina“ nečiní.

V úterním testu bylo ve více případech vícero možných odpovědí. V příkladu „Před školou čekali čtyři Japonci.“ jsem bral i tvar *mačimašita*. Japonci by nicméně nejspíš použili tvar *matte imašita* (s tím, že *mačimašita* by mělo spíš nádech „počkali“).

Pro „muzeum“ se nejčastěji používá výraz ^{はくぶつかん}博物館. Je možno narazit i na *gairaigo* výraz z angličtiny. Ten pak má podobu ミュージアム. Pro „obraz“ lze použít jednoduše výraz ^え絵 (který známe ze slova *ehagaki* – „pohlednice“).

Pro „Váš manžel“ bychom neměli používat jiného výrazu než ^{しゅじん}ご主人. Také si ujednoťme pádové partikule: ~につとめる, ~で ^{はたら}働く.

Ve větě „Ty jsi, bráško, vážně chytrý!“ jsem nakonec akceptoval i koncovou partikuli よ. Vězte ale, že zrovna v tomto kontextu by se v japonštině přirozeněji vyjímala partikule ね. Chápu, že výraz „vážně“ je zde poněkud matoucí. Je však třeba to vnímat tak, že mluvčí se nesnaží bratra o svém názoru přesvědčit, nesnaží se mu jej vnutit. Jenom ho chválí, a předpokládá, že bratr si je své chytrosti vědom, a tedy že tuto vědomost oba sdílejí. Právě to vede k užití partikule ね (srovnajte s příkladem „Ty ale, bráško, chytrý opravdu **jsi!**“, kde by se použila partikule よ).

Byl jsem příjemně překvapen tím, jak si většina z vás (ti, kteří znali výrazy *čikai* a *tói*) poradila s lehce záludným překladem výrazu 近くて遠い国. Jenom pro zajímavost můžete

zkusit pouvažovat, zda by mezi tímto výrazem a výrazem ^{とお};遠くて^{ちか};近い国 mohl být nějaký jemný významový rozdíl.

Hodnocení:

321422 – Překlad stavových sloves v *~te* tvaru. Mohu to sice přikládat Vaší absenci na hodinách z minulého týdne, ale sama dobře víte, že povinnost doučit se probranou látku Vám zůstává. Opravte si psaní znaku 耳. Větu s čekajícím Japonci jste nezvládla (dokonce ani číslovku „čtyři“ ani výraz „před školou“. V tom bychom již chybovat neměli).

172693 – I pro Vás byl v pondělním testu problémem překlad stavových sloves (*okiru, iku*) v *~te* tvaru. Výraz *ongaku* značí „hudbu“ (pro „píseň“ známe zatím výraz *uta*). Nepovedl se Vám *~te* tvar slovesa *hataraku*.

343535 – Podobný problém jako výše. Navíc naprosto nezvládnutá konstrukce pro popis vzhledu osoby a *~te* tvar adjektiva *oišii*. I Vy si opravte psaní znaku pro „ucho“. Ve větě s čekajícím Japonci jste použila partikuli *wa*. Hodila by se sem spíš partikule *ga* (srovnejte s „Ti čtyři Japonci čekali před školou.“, kde by figurovala partikule *wa*).

327512 – Překlad stavových sloves. Nezvládla jste přečíst jméno ノバーク (*katakana* musíte číst, ne jen odhadovat). Slovo 長い jste napsala správně, ale znamená to „dlouhý“, nikoliv „velký“.

361825 – Překlad stavových sloves. Psaní znaku pro „ucho“. Výraz *resutoran* je se všemi samohláskami krátkými. Výraz 日本人の人 je nepřirozený. Případně by se dalo použít 日本人の^{かた};方, což by bylo velmi uctivé vyjádření. Před koncovými partikulemi nedělejte *tóten* (čárku).

128138 – Nepřeložila jste výraz 昨日, a *okite imasen dešita* Vám také nevyšlo. Překlad *ikte imasu* již ale byl v pořádku. U druhé věty byl Váš překlad do češtiny sice správný, ale stylisticky (a v jistém ohledu i gramaticky) nepřirozený. Jsem připraven být v tomto směru u Vás do značné míry tolerantní, ale o to víc byste to měla vnímat jako vlastní závazek. V překladu do japonštiny (věta „V této restauraci se chutně vaří a je levná.“) nemůže být partikule *de*, protože žádný z predikativů (kterými jsou zde adjektiva) nemůže pobírat komplement pádu *de* (ve smyslu „místa, kde se odehrává akce“). Mohla zde být kontextová partikule *wa*, případně atributivní partikule *no*. V úterním testu Vás zradila především neznalost lexika.

361876 – Pondělní výkon opět pěkný. Překládáte-li první osobou, překládejte v ženském rodě. Výraz *itte imasu* by asi nebylo vhodné překládat slovem „odídený“ (jsem přesvědčen, že ve slovenštině, stejně jako v češtině, má tento výraz spíše negativní trpné konotace. V japonštině nikoliv, od toho tu máme pasivum, které jsme ještě nebrali). Pozor na zápis slova *onísan*.

179286 – Překlad věty s koncovým predikativem obsahujícím *dešita* přítomným časem je, jistě uznáte, těžko přípustný. Aspekt věty se stavovým slovesem *iku* jste přeložila dobře, ale asi si pořád ještě pletete *iku* a *kuru*. Větu s popisem vzhledu osoby jste přeložila právě tím výrazem, který je v učebnici popsán jako sice gramaticky správný, ale stylisticky neobvyklý. „Restaurace“ se píše se znakem ㇿ (nikoliv ㇻ). V konstrukcích „jít něco udělat“ partikuli *ni* potřebujeme.

220090 – Výraz *okite imasen dešita* neznámá „nevstal“ (co by potom bylo *okimassen dešita*?). Výraz *ima* je asi vhodnější překládat jako „ted, nyní“, než jako „dnes“. Úterní test solidní (až na nějakou tu partikuli).

357545 – Téměř bezchybný pondělní výkon. V úterním bylo pár drobností (pozor na znaky 学校).

361897 – Pondělní výkon bezchybný. Blahopřeji. V úterním pár drobností. Ve větě s manželem paní Hirabajaši a jeho prací, je tématem promluvy právě manžel (i když se mluvčí obrací k paní Hirabajaši). Přirozenější je tedy označit partikulí *wa* právě jeho. Chcete-li paní Hirabajaši napojit do konstrukce jinak než prostým přístavkem, je nejlépe tak učinit pomocí atributivní partikule *no* (čímž vyjádříme ono „Váš“).

324430 – Překlad stavových sloves. K tomu překlad výrazu 昨日. Jinak ale solidní. Velmi pěkný také úterní výkon (u velmi trefného výrazu *aburae* – „olejová malba“ Vám chyběl *dakuten*, a nevyšla Vám partikule u *cutomeru*).

361894 – Škoda. Kdybyste správně utvořila *~te* tvar od adjektiva *oišii*, měla byste bezchybný pondělní test. V úterním Vám nevyšly pádové partikule, a překlad druhé věty z japonštiny (*~te* tvar neznačí odporovací, ale spíš slučovací vztah).

361926 – Úterní výkon samozřejmě nedostatečný. Nezaznamenal jsem Vaši omluvu, ale chápu, že důvody Vaší absence byly zdravotní. Trochu mě překvapilo, že jste se doposud neozval s žádostí o případnou konzultaci, ale samozřejmě toto rozhodnutí hodlám nechat plně ve Vaší kompetenci.

345311 – Prakticky bezchybný výkon. Pouze výraz 飯 v poslední větě není stylisticky příliš elegantní (bylo by lepší ^{りょうり};料理 nebo nic). Úterní výkon slabší. Pozor na psaní znaku 前.

335904 – Úterní výkon slabý. Zameškanou látku se doučte. Očekávám, že nebudete dělat základní chyby (jako pořadí znaků ve slově 学校, číslovky nebo *hiragana*).

359374 – Úterní výkon kvalitní. Místo čekání se jako komplement označuje partikulí *de*.

361336 – Téměř bezchybný pondělní výkon. V překladu věty o restauraci by byla vhodnější partikule *wa*. Překlad 今日に行っています. minulým časem je přijatelný, ale stylisticky vhodnější by asi byl překlad přítomným časem slovesa „být“. V úterním testu se ve větě o práci manžela paní Hirabajaši hodila partikule *no*: 何のしごとをしていますか。 (*~te* tvar slovesa *suru* samozřejmě bez *sokuon*).

342195 – Překlad stavových sloves. Výraz *resutoran* je se všemi samohláskami krátkými. Opravte si psaní znaku 耳. Úterní test solidní. Pozor na zbytečné drobnosti (některé komponenty znaků, délky samohlásek atd.).

361581 – Překlad prvního stavového slovesa OK. Překlad *itte iru* naopak. Japonský výraz pro „pracovní den“ jsme si snad ještě ani neřikli (jen pro zajímavost, je to ^{しゅうぎょうび};就業日). V úterním testu drobnosti.

361040 – Překlad stavových sloves. Překlad některých dalších věcí mi u Vás vyznívá poněkud nepřirozeně. V úterním testu jen drobnosti (v konstrukci se čtyřmi Japonci nebyl prostor pro objektovou partikulí *wo*, žádný objekt ve větě vyjádřen nebyl).

361527 – Překlad stavových sloves. Také byste se mohl víc soustředit na přirozenost překladu do češtiny. Úterní test docela solidní. Výraz „zajímavý“ byste znát mohl. Výraz *ošigoto* by se asi spíš vztahoval k práci oslovené paní Hirabajaši, než k práci jejího manžela (i když zrovna zde by byl možná určitý prostor pro diskusi).

255493 – Překlad stavových sloves. Výraz 一時間 neznamená „v 1 hodinu“ (v tomto bychom chybovat neměli). Také jste si nejspíš spletl výrazy *koko* a *doko* (nebo jste nepřečetl *kanu*?).

Úterní test docela slabý. Spousta chyb. Alespoň koncový tvar slovesa byste mohl utvořit správně.

361964 – Nepřeložil jste výraz 昨日 a netrefil jste *okuriganu* k výrazu *ókii*. Jinak pondělní test bez chyby. Úterní také velmi dobrý. Věnujte větší pozornost studiu *kandži*.

321998 – Stále Vám dělá problémy lexikum. Slovíčka je nutno si pamatovat správně. Vynechal jste překlad výrazu 一時間 a spojky *ga*. Také se Vám nepovedla *okurigana* k výrazu *ókii*. V úterním testu dost drobných chyb (komponenty znaků aj.).

361940 – Překlad stavových sloves. Jako jediná jste nedokázala správně identifikovat jméno ノバーク (Novák). Také se Vám nepovedla *okurigana* u výrazu *jasui*. Úterní test průměrný.

361482 – Překlad stavového slovesa *okiru*. Překlad *itte imasu* viz 361336. V *okuriganě* výrazu *ókii* jste měl jedno ㇿ navíc. Ve větě s restaurací by byla vhodnější partikule *wa*. Úterní test spíše průměrný.

Případné dotazy ohledně testů (jakož i dotazy jiné) jsem připraven zodpovídat během svých konzultačních hodin.

J. Matela